

Asya Studies

Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar
Year: 6 - Number: 22, p. 287-298, Winter 2022

Zonguldak İli Çaycuma Yöresinde Yapılan Evlilik Törenleri* ** Marriage Ceremonies Held in Zonguldak Province Çaycuma Region

DOI: <https://doi.org/10.31455/asya.1130844>

Araştırma Makalesi /
Research Article

Makale Geliş Tarihi /
Article Arrival Date
16.06.2022

Makale Kabul Tarihi /
Article Accepted Date
09.10.2022

Makale Yayın Tarihi /
Article Publication Date
31.12.2022

Asya Studies

Nalan Akarca Tuna
Öğretmen / Millî Eğitim Bakanlığı
n.al.an@hotmail.com

ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0002-6198-1514>

Bahattin İnam
Öğretmen / Millî Eğitim Bakanlığı
bahattin.inam@gmail.com

ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0002-6212-8013>

* “COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” beyanları: Bu alışma için herhangi bir çıkar atışması bildirilmemiştir.

** Bu alışma Bartın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulunun 12.05.2022 tarih ve 2022-SBB-0152 belge numarası onayı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Öz

Toplumun ana yapısını oluşturan ailenin ilk temellerinin atıldığı evlilik törenleri, ailenin kuruluş aşamasına verilen önemi göstermenin yanında insanların eğence anlayışları, giyim kuşam şekilleri, müzikleri, inançları gibi kültürel değerleri de içinde barındırır. İlk Türk yerleşimleri 1300’lü yıllarda Candaroğulları Beyliğine kadar dayanan aycuma bölgesinde farklı milletler yerleşim göstermiş, bunun sonucunda çok çeşitli âdetleri olan evlilik törenleri ortaya çıkmıştır. Çağımızın getirdiği değişimlerin, diğer alanlarda olduğu gibi, evlilik törenlerinde de farklılaşmalara yol aması kaçınılmazdır. Bu değişimden, bölgemizde gerçekleştirilen evlilik törenleri de etkilenmiş ve köklü bir tarihsel mirası barındıran törenler unutulmaya yüz tutmuştur. Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı Zonguldak ili aycuma yöresinde gerçekleştirilen evlilik törenlerini; evlilik öncesi, evlilik süreci ve evlilik sonrası başlıkları altında inceleyip, bu süreçlerde gerçekleştirilen örf ve âdetleri belirlemektir. Nitel araştırma desenlerinden kültür analizi yöntemi kapsamında gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini aycuma ilçesinde yerleşik 25 kişi oluşturmaktadır. Örnekleme yer alan bireylerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme kayıtlarının analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Analizler sonucunda aycuma yöresinde evlilik törenlerinin genelde 3 gün sürdüğu ve yaz aylarında yapıldığı belirlenmiştir. Evliliklerde görücü usulünün yanı sıra ‘kız kaçırmanın’ da yaygın olduğu görülmüştür. Misafirlere et yemekleri ve baklava ikramının yapıldığı, eğlencelerde davul, zurna ve köekten oluşan ekiplerin yanı sıra tef veya teneke ile yapılan müziklerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Düğün merasimleri sürecinde urba kesme, hakalma, üçgünleme, bardak/testi kırma, kaynananın kapı eşiğine tırmanması gibi birçok renkli ve ilginç geleneklerin uygulandığı belirlenmiştir. Araştırma ile birçok kültürel unsuru barındıran aycuma yöresinde gerçekleştirilen evlilik törenlerinin kayıt altına alınması amaçlanmıştır. Ulaşılan sonuçların kültürel mirasımızın korunmasına katkı sağlayacağını düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Evlilik, Evlilik Törenleri, aycuma Düğünleri, Düğün Âdetleri

Abstract

Marriage ceremonies, first step to the foundations of the family, besides showing the importance given to the establishment phase of the family, also contain many cultural values such as people’s entertainment, clothing styles, music and beliefs. Dating back to the Candaroğulları Principality in 1300, many nations have settled in the aycuma. As a result, marriage ceremonies with a wide variety of customs emerged bringing the differentiations in marriage ceremonies by generations. From this point of view, the aim of the study is to examine the marriage ceremonies held in the aycuma. The study was carried out with the cultural analysis method, one of the qualitative research designs. Interviews, including 25 people residing in Çaycuma, were conducted with the individuals. Content analysis was used in the analysis of the interview. Finally, it was determined that the marriage ceremonies in Çaycuma generally lasted 3 days and were held in the summer months. Elopment is common in marriages as well as arranged marriages. Meat dishes and baklava were served to the guests, and music made with tambourine or tin was used in the entertainments, as well as teams consisting of drums, zurna and köek. During the wedding ceremonies, many interesting traditions such as, three days, breaking the glass / jug, climbing the doorstep of the mother-in-law were applied. With the research, it is aimed to record the marriage ceremonies held in Çaycuma region, which has many cultural elements. It is thought that the results will contribute to the protection of our cultural heritage.

Keywords: Cultural Heritage, Marriage, Marriage Ceremonies, aycuma Weddings, Wedding Customs

Citation Information/Kaynaka Bilgisi

Akarca Tuna, N. ve İnam, B. (2022). Zonguldak İli aycuma Yöresinde Yapılan Evlilik Törenleri. *Asya Studies- Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 6(22), 287-298.

GİRİŞ

Toplumların kültürel miraslarından olan evlilik törenleri, ait olduğu toplumun kültürel öğelerinin belirlenmesi için çok değerli bilgiler içermektedir (Yakıcı, 1991; Özcan, 2016; Akyürek, 2020). Evlilik törenleri Türk toplumunda sosyolojik açıdan son derece önemli olmakla birlikte insanların eğlence kültürünün bir parçası ve güzel zaman geçirdikleri şenliklere dönüşmüş ve toplumu kaynaştırıcı bir rol üstlenmiştir (Berber, 2009). Bu özellikleri sonucunda Türkiye’deki farklı topluluklara ait evlilik törenleri ve ritüelleri, birçok araştırmanın konusu olmuştur. Eroğlu ve Sarıca (2012), Midyat bölgesinde yaşayan Süryani topluluklarının düğün törenlerini inceledikleri çalışmalarında evliliklerin; aynı mezhep üyeleri arasında görücü usulü ile gerçekleştirildiğini, kız kaçırma olayına nadiren rastlandığını belirtmektedirler. Evlilik yaşının kızlarda 14-16 yaş iken erkeklerde 17-18 olduğunu ifade etmişlerdir. Bölgedeki düğünlerin hafta sonlarında yapıldığı, kına ve düğün olarak iki gün devam ettiğini ifade etmişlerdir. Dini ritüellerin yanı sıra damattan bahşiş alma, damadın bardak kırması, gelin ve damadın üzerine buğday serpilmesi gibi âdetlerin gerçekleştirildiği tespit etmişleridir. Düğün sonrası yapılan duvak âdetinin yaygın olarak görüldüğünü tespit etmişlerdir. Bayram (2013), Nevşehir ilinin Uçhisar ve Göreme bölgelerindeki evlilik törenlerini incelediği çalışmasında düğünlerin hasat zamanına göre ayarlandığını ve hafta içi günlerde yapıldığını tespit etmiştir. Eski evliliklerde 12-13 yaşındaki kızlarda da evliliklere rastlanmakla birlikte genelde 17-18 ve üstü yaşlarda evlendiklerini ifade etmektedir. Evliliklerin genellikle görücü usulü olduğunu ve “düzen bozma” olarak adlandırılan geline çeyiz ve eşya alma âdetinin yapıldığını belirtmiştir. Geline altın ve beşi birlik olarak isimlendirilen ziynet eşyalarının takıldığını tespit etmiştir. Düğün davetlerinin “okuntu çıkarma” olarak isimlendirildiğini ve kuruyemiş, kuru üzüm ya da akide şekeri ikramıyla gerçekleştirildiğini ifade etmiştir. Özcan (2016), Uşak bölgesinde yapılan düğünleri incelediği çalışmasında evliliklerin tanışıp anlaşarak olduğu kadar görücü usulü ile de gerçekleştiğini bunun yanı sıra kız kaçırma olaylarına da rastlandığını belirtmiştir. Gelin, damadın evine götürülürken yeni bebeklerin gelinin kucağına bir yandan verilir bir yandan alınması, gelin attan inerken iki koltuğunun altına birer somun ekme konulması ve ayağının altına koyun postu serilmesi gibi farklı anlamlar ve inanışlar içeren ritüellerin gerçekleştirildiğini ifade etmiştir. Düğün sonrası gelinin ilk kez evlendiğinin tescili için bir merasim yapıldığını belirtmektedir. Yiğit (2019), Afyonkarahisar ili Pazarağaç ilçesinde gerçekleştirilen evlilik törenlerini incelediği çalışmasında evlilik yaşının kızlarda 13-14 yaş olmakla birlikte son zamanlarda 17-18 olduğunu, erkeklerde ise 21-22 olarak görüldüğünü ve evlenmek isteyen erkeğin bu durumu ailesine bildirmek için babasının ayakkabısını ters çevirdiğini belirtmektedir. Evliliklerin görücü usulü ya da tanışıp anlaşarak başladığını, düğün zamanının eylül-ekim aylarında pazartesiden perşembeye kadar sürdüğünü tespit etmiştir. Bu süre zarfında “çeyiz düzme, kız kınası, oğlan kınası, gelin alma gibi süreçlerin gerçekleştirildiği açıklamışlardır. Gelin, babasının evinden çıkarken beline kırmızı kuşak bağlama, gelin alma esnasında damattan bahşişler isteme gibi âdetlerin yerine yetirildiğini belirtmektedir. Akyürek (2020: 196), Aydın yöresi Tahtacılarında evlilik törenlerini incelediği çalışmada, evliliklerde görücü usulüne rastlanmadığı ve “endogamik” yani topluluğun sadece kendi ırkından, soyundan, kan bağından gelenlerle gerçekleştirildiğini ifade etmektedir. Düğünlerin cumartesi ve pazar günleri yapıldığı ancak iki dini bayram arasında ve yakın tarihlerde yakınlarda cenaze olması durumunda düğün yapılmadığını belirtmiştir. Cumartesi günü hem kız hem oğlan tarafında yemekli düğün törenleri yapıldığı, gelin almanın pazar günü gerçekleştiği belirtilmiştir. Gelin alma töreninde damattan farklı gerekçelerle bahşiş isteme, gelinin beline kırmızı kuşak takma, su testisi kırma, kayınvalidenin gelin, damat ve davetliler arasında yuvarlanması gibi âdetlerin gerçekleştirildiği belirtmiştir. İncelenen çalışmalarda, aynı ülkenin farklı coğrafyalarında, bölgelerin tarihsel, kültürel, dini, sosyolojik farklılıklarından kaynaklı birçok âdetin oluştuğu görülmektedir.

Araştırmaya konu edilen Zonguldak ili Çaycuma ilçesi, Batı Karadeniz bölgesinde, Filyos vadisi içerisinde yer almaktadır. Coğrafi konumu ve tarıma elverişli yapısı sayesinde bölgeye yerleşim MÖ 1200’lü yıllarda başlamış, farklı topluluklara ev sahipliği yaptıktan sonra Fatih Sultan Mehmet zamanında Osmanlı topraklarına katılmıştır (Çaycuma Kaymakamlığı, 2021). Son yüzyılda evlilik âdetlerinde ortaya çıkan değişimin temel sebebi olarak; şehirlere gerçekleşen göçe bağlı olarak ortaya çıkan kentleşme, ekonomik durumlar, eğitim seviyesi, iş hayatı ve sosyal yaşam gibi olgular görülmektedir (Şişman, 2018). Benzer şekilde Çaycuma ilçesinde genelde tarım ve hayvancılığa dayalı olarak devam eden yaşam, Zonguldak bölgesinde 1800’lü yıllarda kömür madenlerinin açılması (Apaydın, 2020) ile değişmeye başlamıştır. Özellikle 1970 yılında kâğıt fabrikasının açılması ile hızlı bir sanayileşme başlamış ve günümüzde Filyos Vadisi Projesi ve Karadeniz doğalgazının bulunması ile ilçe Türkiye’nin önemli bir sanayi bölgesi haline gelmiştir. Bu gelişimin sonucu olarak bölgede birçok konuda olduğu gibi evlilik

törenlerinde de önemli değişiklikler meydana gelmeye başlamıştır. Değişimlerden etkilenmeden yapılan düğünlerin son tanıklarının da aramızdan ayrılmasıyla önemli bir kültürel miras olan evlilik merasimleri unutulmaya başlanacaktır. Çalışmanın amacı zengin kültürel birikimi barındıran evlilik törenlerini ve törenlerde yapılan ritüelleri son tanıklarından dinleyerek ortaya çıkarmak ve kayıt altına alarak unutulmamasını sağlamaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Çalışma nitel araştırma desenlerinden olan kültür analizi yöntemi ile yürütülmüştür. Kültür analizi çalışmaları, kültürel öğelerin tanımı ve analizine odaklanmaktadır ve bu çalışmalarda amaç belirli bir grubun kültürünü tanımlama ve yorumlamadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 76). Bu çalışmada da Çaycuma yöresinde var olan soyut kültür öğelerinden evlilik merasimlerinin tanımlanmasına ve ritüellerinin belirlenmesine odaklanılmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Örneklem, Zonguldak ili Çaycuma ilçesinde yaşayan, 60 yaş üstü 25 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların tamamı Çaycuma bölgesinde doğup büyümüş ve evlilik törenini bu bölgede yapmış ya da bölgede yapılan düğünlerde farklı görevler almış bireylerdir. Görüşme yapılan kişiler aynı zamanda çalışmanın sözlü kaynaklarıdır. Örnekleme ait bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Araştırmanın Örnekleme

Katılımcı	Doğum tarihi	Cinsiyet	Evlilik Yaşı	Katılımcı	Doğum tarihi	Cinsiyet	Evlilik Yaşı
K1	1955	Kadın	14	K14	1958	Kadın	18
K2	1956	Kadın	Hatırlamıyor	K15	1945	Erkek	16
K3	1958	Kadın	15	K16	1941	Kadın	17
K4	1953	Kadın	18	K17	1947	Kadın	15
K5	1929	Kadın	18	K18	1943	Kadın	17
K6	1943	Kadın	15	K19	1960	Kadın	19
K7	1952	Kadın	19	K20	1945	Kadın	19
K8	1941	Kadın	14	K21	1949	Erkek	18
K9	1959	Kadın	16	K22	1963	Kadın	Bekâr
K10	1937	Kadın	20	K23	1959	Kadın	Bekâr
K11	1957	Erkek	17	K24	1958	Kadın	Bekâr
K12	1949	Erkek	21	K25	1961	Kadın	Bekâr
K13	1955	Kadın	12				

Veri Toplama Aracı

Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). İlk aşamada, düğün merasimleri hakkında yapılmış çalışmalara yönelik alan taraması yapılarak 17 sorudan oluşan taslak görüşme formu hazırlanmıştır. Taslak form hakkında iki alan uzmanı ve bir dil uzmanından görüş istenmiş ve gelen geri bildirimler doğrultusunda görüşme soruları yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme sonunda 10 sorudan oluşan görüşme formu oluşturulmuştur. Son aşamada iki farklı pilot görüşme gerçekleştirilerek görüşmeformuna son şekli verilmiştir. Görüşmede kullanılan sorular Ek-1'de sunulmuştur.

Verilerin Toplanması

Katılımcılara, görüşme öncesi araştırma konusu anlatılmış, kişisel bilgilerinin kullanılmayacağı, istedikleri zaman görüşmeden ayrılacakları, görüşmelerin kayıt altına alınıp yazıya dökülmüş hallerinin onaylarına sunulacağı bildirilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 259). İlk olarak kodlar oluşturulmuş daha sonra benzer konu ile ilgili kodlar kategoriler altında birleştirilmiştir. Son aşamada kategoriler “evlilik öncesi, evlilik süreci ve evlilik sonrası” temaları altında gruplanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmanın geçerliğini sağlamak için görüşme soruları benzer konuyla ilgili yapılan çalışmalardan seçilmiştir. Bu sorulardan oluşturulan taslak form iki farklı alan uzmanına sunularak onay alınmıştır. Son aşamada çalışmanın konusu, yöntemi ve soruları Bartın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır. Soruların katılımcılar üzerindeki geçerliğini sağlamak için iki farklı pilot uygulama yapılmıştır. Oluşturulan kategori ve temalar, ilgili diğer çalışmaların bulgularıyla karşılaştırılmıştır. Çalışmanın güvenirliliğini sağlamak için; yazarlar tarafından görüşme analizleri birbirinden bağımsız yapılmış, daha sonra bir araya gelinerek analiz sonuçları birleştirilmiştir. Görüşme kayıtları katılımcıların diliyle, doğrudan alıntılarla sunulmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 78).

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırmanın yürütülebilmesi için Bartın Üniversitesinden etik kurul izni alınmış ve “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde yer alan tüm kurallara uyulmuştur.

Kurul Adı: Bartın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Karar Tarihi: 12.05.2022

Belge Numarası: 2022-SBB-0152

BULGULAR

Evlilik Öncesi Süreçlere Yönelik Bulgular

Yapılan görüşme kayıtlarından, evlilik töreni öncesindeki sürece yönelik ulaşılan bulgular Tablo-2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Evlilik Öncesi Süreçlere Yönelik Bulgular

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	Frekans, Yüzde
Tanışma Usulü	Görücü usulü	K1- K2- K3- K4- K5- K8- K9- K11- K15- K16- K17- K19- K20	13 (%62)
	Kendileri tanışarak	K21	1 (%5)
	Gönül rızası ile kaçma	K12- K14- K7	3 (%15)
	Zorla kaçırma	K6	1 (%5)
	Tanışmadan	K18	1 (%5)
Evlilik Yapanların Yakınlığı	Aileler arası kız değiştirme	K13-K10	2 (%10)
	Akrabalar arası	K6- K9- K11- K12	4 (%19)
	Komşular arası	K3-K4- K7- K8- K10- K14- K15 -K17- K19	9 (%43)
Maddi Karşılık	Farklı köylerden	K1- K2- K5- K13- K16- K18- K20- K21	8 (%38)
	Başlık parası	K3-K4-K5-K6-K8-K9- K10-K11-K13-K14-K15- K16- K18-K19-K20- K21	16 (%76)
	Süt parası	K1- K7- K21	3 (%15)
	Maddi karşılık yok	K2-K12-K17	3 (%15)

Evlenecek çiftlerin genel olarak görücü usulü ile evliliğe adım attıkları sonucuna ulaşılmakla birlikte kız kaçırma olaylarının da yaşandığı dikkat çekmektedir. K6 kendisinin isteği dışında kaçırıldığını belirtmiştir:

“Ben mutfakta yemek büşürüyodum. Eviy dışından küçük uşaklarıy sesi gelince aceleynen dışarı çıktım. Uşay başı ganayodun. Ben uşa bakaken ne olduğunu anamadan arkamdan tutup süre süre eğitime başladıla... gaçuran amcamıy oğlu. Bunla zaten eviy etrafında bekleyelamiş. Ayamda ayakkabıla bile yok. Havaya ataş ediyala kimse garışmasın deyi. Ben de gorkudan bişey edemedim.”

K18 ise evlilik yaptığı eşi ile hiç tanışmadığını belirtmiştir:

“Köyüy 1. azası ve buvam aralarında anlaşmışla. Ba anam geldi seni vedük dedi. Beni bizim köydekile ata bindürüp mezerliğıy (iki köy sınırı) oraya gada götürdüle, orda beni öteki köyüy adamlarına vedile. Ordan beni damadiy evine götürdüle. Ben o ağşama gada damadiy kim olduğunu bilmeyodum.”

Katılımcılar kız isteme merasiminin genelde aile büyükleri ve yakın çevreden insanların katılımı ile gerçekleştiği ifade etmişlerdir. K4 katılımcısı ise isteme merasimine köy öğretmeninin öncülük ettiğini dile getirmiştir:

“Oğlan tarafı köydeki öğretmenden buvama haber yollamış. Biz onları çok iyi tanımayaduk. Öğretmen buvama: İyi insanladur, veriy demiş. Sonra buvam da gelsinle, nasipse olu deyi gene öğretmenden haber gönderdi.”

İsteme sırasında, damat tarafına yemek ve kahve ikramından sonra, evlilik kararı dışında düğün töreninin ne zaman yapılacağı, başlık parası, süt parası ve geline takılacak altınlar gibi maddi konuların görüşüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Görüşmelerde, başlık parasının gelinin babasına verilen bir para, süt parasının gelinin annesine verilen para olduğu açıklanmıştır. Dikkat çeken konulardan birisi, takılar dışında gelinin evlilik sonrası kullanması için ev eşyası talebi olmamasıdır. Görüşmeciler bunun sebebi olarak damat ve gelinin aile büyükleri ile birlikte aynı evde yaşaması olduğunu söylemişlerdir.

Evlilik Sürecine Yönelik Bulgular

Görüşmeler sonucu Çaycuma bölgesinde düğünlerin genelde yaz aylarında yapılmakla birlikte yılın farklı mevsimlerinde de yapıldığı anlaşılmıştır. Düğün günü olarak hafta sonlarının tercih edildiği söylenmiştir. Düğün yapılmadan birkaç gün önce damat ve gelin tarafının akraba, eş dostlarına ve köydeki insanlara düğün çağrısı yaptıkları anlaşılmıştır. Düğün davetlerinin köyün ileri gelenlerine horoz hediye edilerek, yakın akrabalara ise baklava dağıtılarak yapıldığı görülmüştür. Diğer insanlara ise davetin kapı kapı dolaşarak sözlü şekilde yapıldığı belirtilmiştir.

Cumartesi Günü Etkinlikleri

Kız Kınası

Cumartesi günü gelin evinde kız kınası, damat evinde damat kınasının yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak bazı düğünlerde (K5 ve K18) sadece kız kınası, bir katılımcı (K12) ise sadece erkek kınası yapıldığını belirtmiştir:

“Biz gaçarak evlendüğümüzden gız evinde düğün yapılmadı. Ailele anaşduktan sonra biz oğlan evinde bi eğlence yapduk”(K12)

Kız evinde yapılan kına merasimine yemek ikramı ile başlanıldığı, sonrasında gelinin ellerine kına yakıldığı son olarak müzikli bir eğlence yapıldığı anlatılmıştır. Bu merasimlere sadece kadınların katıldığı söylenmiştir.

“Cumartesi gına ekme oluyodun. Hayvanla kesiliyodun, tavukla kesiliyodun. Cuma gününden her şeyiy hazurluğu bitiyodun. Oğlan tarafı gız tarafına gına ekmene geliyodun. Geyimleri, urbaları götürüle.10 sini datlı,10 tepsi öteberi götürdüle. Millet dayay (ağaç dalı) tepesine paraları dakup gelüdü. En çok paraynan gelen en iyi yime, eti yirdin.”(K8)

Yemek ikramından sonra kıza kına yakma işlemine geçildiği ve gelinin avcuna önce kına konulduğu ve sonra kayınvalidenin gelerek kınanın üstüne altın koyduğu açıklanmıştır.

“Düğünden bi ağşam önce gınası oluya. Ben de gınamda geyme güzel bi elbise alduydum. Yeşilli siyahlı renkteydin. Özel gına elbisesi bizde yoktun. Gına yakıldı sonra gaynanam avucuma güçük altın goydu.”(K4)

Kına yakma merasiminden sonra köydeki kızların gelinin etrafında oyunlar oynayıp, türkü söyledikleri katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Kız kınasında çalgı olarak daha çok tef, teneke gibi aletlerin kullanıldığı söylenmiştir.

“Gına yakulduktan sonra gız arkadaşla etrafımda oynadıla.”(K4)

Ayrıca kız kınasında, daha önce kız isteme sırasında geline takılan reşat altının gelinin saçının üstüne takıldığı dile getirilmiştir.

“Manda yoğurdu gibi bir kutu oludun. Gutunuy altına gırmızı başörtüsü goyalladın. Sonra gutuyu koyaladın. Gutunuy üstüne de oğlan tarafınıy dakduğu reşat altunlarını dakaladın. Herkes, dost düşman görsün deyi bunu yapıyaladın.”(K3)

Damat Kınası

Damat evinde yapılan kına merasimine de yemek ikramıyla başlandığı görülmektedir. Yemeğin yanında genellikle alkollü içeceklerin yer aldığı anlatılmıştır. Bunun yanı sıra alkollü eğlence olmayıp Kuranlı düğünler de yapılmıştır.(K11). Damat kınasında eğlence olarak köçek ve davulun yer aldığı görülmektedir.

“Köçekleri oğlan tarafı paraynan tutuya, köye götürüyala. Genelde iki tene oluya. Damat eviniy önünde oynatulu, yimek masalarını dolaşup para topla. Gızı alup gelinceye gada köçekle oynama devam ede. Gız evi yakunsa yürüylek, oynarak gidele. Gelünü alup damat evine gelinceye gada görevleri devam ede. Gıyafetleri bol etektür, önlerinde bellerine bağladukları kuşakları vadu. Para verecek olanla parayı yere ata, köçekle parayı sırt üstü yatala avuzlarıyla öyle alula. Barmaklarına geçürdükleri zillenen dönerek oynala.”(K14)

Bazı köylerde damat kınasına “Darabul” adı verildiği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. *“Darabul gecesi oluya. Oğlanıy gınasınıy olduğu, yimekli, içkili eğlencedür. Düğün gününden bi gün önce gız evinde gız gınası oğlan evinde darabul oluya. Bizde asıl düğün oyduñ.”K(24)*

Pazar Günü Etkinlikleri

Pazar günü gelin alma töreninin yapıldığı anlaşılmıştır. Bu süreçte gelin ve damat evinde yapılan uygulamalar; yemek âdetleri, gelini evden alma, takı, gelinin eve girme âdetleri, başlıklar altında sunulmuştur.

Yemek Âdetleri

Pazar günü kız evinde ve erkek evinde sabah ezanından itibaren hazırlıklara başlandığı belirtilmiştir. Verilecek yemeklerin pişirilmeye başlanıp düğüne gelenlere ikram edildiği ifade edilmiştir. Bunun yanında gelinin, gelin hazırlayıcılar tarafından hazırlandığı açıklanmıştır. Ayrıca düğünde gelinlik giyenler (K1-K3-K4-K10-K17-K19-K6), bindallı giyenler (K1-K3-K9) ve fistan giyenler (K8-K14--K17-K18-K20) olarak belirtilmiştir.

“O zaman böyle gelin hazırlayıcıla vadın. Berber yoktun. Geliniy saçında tel dakılıydın, pırıl pırıl parlayadun.” (K14)

Ayrıca kız evinden temsili birkaç kişinin damat evinde verilen yemeğe gittikleri ve buna “kız evli” adı verildiği belirtilmiştir.

“Oğlan evinde davullar çala bazar günü. Gız evinden de Gız evli dedüğümüz adamlı garılı bigaç kişi yimek yime gide. Bazar günü gündüz bu yapulu. Öğlenden sonra da hakalmaya gelünü.(K4)

Gelen misafirlerin yemeklerini yedikten sonra düğün sahiplerine hediyelerini verdikleri ifade edilmiştir. Bunlardan sonra toplanıp kız evine gelin almaya gidildiği ve buna “hakalma” denildiği belirtilmiştir. Hakalma gelin evine gelen damadın hemen eve giremediği vurgulanmıştır. Bazı âdetler uygulanmıştır.

“Gapıda duran gariya ne gada para istediğini sorala. İstedüğü parayı verülese kapıyı gapucu aç a damat gelini çıkaru. Damat gelini alduktan sonra damat tarafı çeyüzleri alma eve gelü. Sanduğu almak için sanduk parası verü ve alup damat evine döne.”(K11)

Gelini Evden Alma

Hakalma merasimine genel olarak atla gidildiği ve gelinin ata bindirilerek alındığı (K3-K10-K18-K11) vurgulanmıştır. Bunun yanında yürüyerek alma ve öküz arabası ile gelin alma âdetlerinin olduğu da ilave edilmiştir.

“Uşakken kocaya gitmiş insansın. Bu yaşta evlenip öküz arabasıyla alınmak kimsede görülmez. Küçük yaşta olduğum için öküz arabasından düşeceğim diye korktum.”(K5)

Katılımcı bunun bir zenginlik göstergesi olduğunu eklemiştir.

Bu âdetlerin yanında bazı gelin almalarda damadın gitmeği ve damat tarafının kızı alıp eve getirdiği vurgulanmıştır. Gelin almaya gitmeyen damat, kendi evinde “sayat altı” denilen evin alt katında yer bodrum katında saklandığı açıklanmıştır.

“Gelini atlan eviy önüne götürüle. Sonra damadı sayat altundan çıkaruladın. Damat geliniy goluna gire ve eve çıkartudun.”(K22)

“Aşa Güdüllü ve Yukar Güdüllü’nüy adamları ve garırları beni mezarlığa gada atlan götürüp Eymür’ün adamlarına bıraktıla. Onla beni alıp damat evine götürdüle.”(K18)

Takı

Gelin, damat evine girmeden önce evin önünde takı töreni yapıldığı ve damat tarafının burada takılarını taktığı da dile getirilmiştir. Damat tarafının taktığı takılar genellikle beşibirlik(K6-K14-K10), zincir, saat, yüzük, bilezik, reşat, Osmanlı altını olarak belirtilmiştir.

Gelinin Eve Girme Âdetleri

Gelinin damat evine geldiği andan itibaren çeşitli âdetler uygulandığı anlaşılmıştır. Kapıda bardak kırma, koyun postuna basma, kül süpürme, yumurta kırma, arabanın içinden su geçirme, arabanın içinden çocuk geçirme, gelinle damadın boynuna ip dolama, yatak üstünde bebek yuvarlama, gelinin balkona çıkıp insanlara görünmesi, katılımcıların açıkladığı âdetlerdir:

“Yer gapısından içeri gireken ba bi bardak vedile. Yere goy ayaylan vur dedile. Ben de vurdum. Garşiki duvara çarptı gene de gırılmadı. Gırılırsa iyiymiş, gırılmazsa iyi değılmış. Ben gıramadım, napam dedim.”(K4)

“Goyun gibi yumuşak huylu olam deyi goyun postuna bastudula.”(K5)

“Yatamıy üstünde bebek yuvarladıla. Bebek oğlansa oğlan uşam olu, gızsa gız uşam olumuş. Çoğu zaman erkek bebek yuvarlanudu.”(K14)

“Ben hatırlayom, yengeme dakula dakulduktan sonra balkona çıkardıla. İnsanla gelini görmek isteyela. Eve herkes girmesin deyi yengem Lady Diana gibi el salladı.(K25)

“Gelin arabadan imeden uşa olsun deyi eline bi taraftan bebek verüp diğer taraftan çıkaruladın.”(K23)

“Gelin eve gelmeden ateş yakala ve gelin gelince o közü süpürsün, geçimi iyi olsun deyi.”(K14)

“Damat evine girmeden gelinlen damadıy başına ip bağlanu ve bu gelenek birbirlerine bağlı olsunla deyü yapulur.”(K24)

Gelin eve girdikten sonra odasında çeyizlerinin sergilendiği ifade edilmiştir. Ayrıca gelinin akşam düğüne kadar evde kaldığı ve onu görmeye konukların geldiği vurgulanmıştır. Âdet olarak gelinin önüne 7 aylık bebek konulduğu ve gelinin bebeği elini öptüğü ve buna “gelin söyletmelik” dendiği dile getirilmiştir.

“Ağşam vakti geline söyletmelik derle,7aylık beşik uşana elini öptürüle. Önüne para ataladın.”(K22)

Gelin evdeyken damadın arkadaşlarıyla yatsı namazına gittiği ve daha sonra eve geri döndüğü katılımcılar tarafından dile getirilmiştir.

“Gelin eve girince damat namaza gidiya. Yatsı namazını gılıp çıkışta arkadaşlarıynan Ötme Bülbül’ü söyleye söyleye gelüle. Damadıy sırtına vura vura eve sokala. Buna Damat Güyme (sokma)derle. Damadıy yanında gelenlere de übrüklen şerbet verilü” (K25)

Damadın eve girme süreci de annesinin kapıya çıkıp bacaklarını açıp durması ve damadın altından geçmesi aynı zamanda da arkadaşlarının sırtına vurması şeklinde açıklanmıştır.

“Damat galan eve girecek ya ona damat girme derdinle. Annesi kapınıy üstüne şöyle ayaklarıynan kaonıy üstüne çıkadın damadı yumruklaya yumruklaya dış kapınıy ağzından içeri sokadınla. Anne böyle yukarda duradın. Ayakaları açupda. Damadı oranıy altundan yumruklanan geçürdünle.”(K22)

Evlilik Sonrasına Yönelik Bulgular

Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda Çaycuma ve köylerinde düğünden sonraki günlerde duvak ve üç günleme âdetlerinin genellikle uygulandığı görülmektedir. Bazı köylerde üç günleme âdetine

“gezleme” denildiği de görülmüştür. Bunun dışında bu kategorilerde silah atma, gelinin çeşmeye yumurta bırakıp yağ sürmesi, kız tarafının erkek evine gelmesi gibi âdetler de bulunmaktadır.

Duvak

Katılımcılarla gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda duvak âdetine sıklıkla rastlanmıştır. Düğünden sonraki gün köydeki kişilere ve kız evinden gelenlere gelinle damadın düğün gecesi beraber olduklarını ve gelinin bekâretini kanıtlayan belge niteliğinde olan bez parçasının gösterildiği bir merasim olduğu anlaşılmaktadır. Bu bazen çeyiz arasında sergilenir bazen de kapıda bekleyen kadına verilerek evin camına asıldığı ifade edilmiştir. Duvaktan sonra silah atma âdeti ve gelinin köyün çeşmesine giderek çeşmeye yumurta, bardak bırakması âdeti olduğu söylenmiştir.

“Damadı odaya koyala. Yatakçı garı gelinle damadı kapısında bekle. Sonra yatakçı gelinle damat uyumasın diye kapıya tıkla. Gelin bez parçasını yatakçı gariye poşete koyup verü. Yatakçı garı bunu geliniy odasındaki perdeye asa. Gız evinden duvakçıla gelü ve damat onları elinde ucunda bez olan yanar sopaylan bekle. Duvakçıla yimek yir, gidele.” (K4)

Bu âdetin yapılma amacı gelinin bekâretini ilan etmek olduğu belirtilmiştir. Gelin duvak günü köydeki evlere giderek el öper ve her eve bir havlu veya bez parçası bırakır ve bunun karşılığında verilen paranın gelinin olduğu belirtilmiştir.

Silah Atma

Düğünden sonra sabaha karşı yatakçı denilen kadına bez parçasını verdikten sonra damadın ya da sağdıçının silah atmasıdır.(K3-K12-K14)

“Yatakçı gariya bez parçasını vedükten sonra damat yüksek bir yere çıkup insanları uyanuk olacakları vakte göre silah ata. Bir kere ateş edese gız değil, iki kere ateş edese gız olduğu anlaşılı.”(K14)

Gelinin de sabah evdeki büyüklerin ellerini öptükten sonra köyün çeşmesine giderek oraya yumurta, bardak bıraktığı ve yağ, sabun sürdüğü; arkasına bakmadan geri dönmesi gerektiği belirtilmiştir.

“Sabah galkanca büyükleriy ellerini öptük sonra çay içmeden çeşmeye gidip yumurtayı suyu kenarına goydum, arkama bakmadan geri döndüm.”(K14)

“Yarsı gün gelin evden çıkıp çeşmeye gidip yağ süre, sabun süre. Ama bunuy nüçün yapıldığını bilmeyom.”(K23)

Düğünden sonraki ilk gün gelinin geldiği eve ziyaretçilerin geldiği ve bunlara yemek verildiği anlatılmıştır. Bazı yerlerde de bu yemeklerin eğlenceyle birlikte yapıldığı vurgulanmıştır.

“Yarsı gün bazartesi günü duvak eğlencem oldu. Çok galabalık oldu. Tetikle Köyünden tüm komşula gelin bakmaya geldile. Yemek vedile. Davullanan barabar oynayan oynadı.”(K4)

Üç Günleme

Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda üç günleme âdetinin genellikle yapıldığı, bu âdetin düğünden üç gün sonra gerçekleştirildiği açıklanmıştır. Üç günleme, gelin ve damadın üç gün sonra gelinin ailesini ziyaret ettiği âdettir. Giderken gelin ve damat baklava, havlu, seccade, yazma götürdüğü ifade edilmiştir. Karşılığında da geline harçlık verildiği belirtilmiştir. Buna aynı zamanda gezleme de denildiği açıklanmıştır.

“Düğünden üç gün sonra buvamlara el öpme üç günlemeye gittük. Gideken bişüme olarak goyun götürdük. Baklava götürdük. Orda hep barabar yimek için.”(K1)

“Büyüklere el öpme gidiyosuy. Gideken hediye götürüyosuy. Mesela havlu, namazlık, yazma veriyosuy onla da sa para veriyala harçlık olarak.”(K3)

“Gelinlen damat Çarşamba günü gız evine gidele. Damat gidese gezleme yapıyoz derledi. Giden damada ya bi yemiş ya da bi hayvan verilüdü.”(K8)

“Üç gün sonra gezlemeye gidiyoz. Gızıy buvası damada ne istediğini sora. Damat da sizi bahçeyiz de ceviz ağacı va onu isteyom der. Gızıy buvası da onu damada hediye ede.”(K14)

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmamızda Çaycuma yöresi evlilik merasimleri; evlilik öncesi, evlilik süreci ve evlilik sonrası yapılan âdet, gelenek ve görenekler başlıkları altında incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre evlilik öncesi süreçte genel olarak görücü usulü ile yapılan evliliklerin yaygın olduğu görülmüştür. Bunun yanında kız kaçırma/ rıza ile kaçma şeklinde yapılmış evlilikler de vardır. Kaçarak evlenen bireylerin de belli bir zaman sonra düğün yapması ve üç günleme âdetini gerçekleştirmesine dayanarak kaçmanın aileler tarafından ilk süreçte tasvip edilmediği ancak sonraki süreçlerde aileler arasında barış olduğu sonucuna varılmıştır. Evliliklerin, görücü usulünün yanı sıra kaçarak bile yapılmış olsa düğün töreni yapılmasını, düğün merasimlerine ilan rolünün (Diyanet İslam Ansiklopedisi, 1994) biçilmesi olarak değerlendiriyoruz.

Evlilik yapanların genelde farklı köylerden oldukları ancak akraba evliliğinin de görüldüğü tespit edilmiştir. Akraba evliliklerinde genellikle ailelerin rızası olmadığı için evlenecek çiftlerin kaçarak evlendikleri sonucuna ulaşılmıştır. Kaçarak evlenme benzer nedenlerle Uşak (Özcan, 2016), Afyon (Yiğit, 2019), Midyat (Eroğlu ve Sarıca, 2012) yörelerinde de görülmektedir. Kız kaçırmanın Yakut Türkleri ve Altaylılarda yaygın olan bir gelenek (Yakıcı, 1991) olduğu görülmüş Çaycuma yöresinde de yansımalarına rastlanmıştır.

Evlilik törenlerinin kız isteme aşamasında başlık parası yaygın olarak görülmektedir. Bu paranın belli bir miktarı olmayıp aile büyüklerinin belirlediği arsa veya hayvan şeklinde verildiği de görülmektedir. Düğün davetlerinin yakın akraba veya köyün ileri gelenlerine baklava, horoz ile diğer davetlilere sözlü olarak yapıldığı görülmüştür. Yiğit (2019), Afyon yöresinde de yakın akrabalara ‘dürü, oku, okuluk’ denen bohça ile diğerlerine ise sözlü davet yapıldığını söylemiştir. Sarıca (2012), ise düğün davetinin gençler tarafından sözlü yapıldığını söylemiştir. Günümüzde basılı davetiye ya da dijital iletişim araçları ile yapılan davetlerin eski düğünlerde önemli bir âdet olarak yer aldığı görülmektedir.

Evliliklerin Cumartesi, Pazar ve Pazartesi olarak üç gün sürdüğü belirlenmiştir. Cumartesi günü kız kınası ve damat kınası; Pazar günü hakalma olarak isimlendirilen gelin alma merasimi, Pazartesi günü ise duvak merasimleri yapılmaktadır. Kız kınası sadece kadınların yer aldığı ve tef, teneke gibi çalgıların olduğu merasimler şeklinde geçmektedir. Damat kınasında ise daha çok içkili yemeğin, davul, zurna ve köçek oynatmanın yer aldığı görülmüştür.

Kız kınasında kız tarafının takı taktığı erkek kınasında ise erkek tarafının takı taktığı görülmüştür.

Gelin alma çoğunlukla at ile yapılmıştır. Literatür incelemesinde de diğer yörelerde de (Özcan, 2016; Yiğit, 2019; Akyürek, 2020; Erol ve Sarıca, 2012) yaygın olan bu âdetin Türk kültüründe ata verilen önemin ve ata binmenin önemli bir vasıf olarak kabul edildiğinin (Berber, 2009) göstergesi olduğu düşünülmektedir.

Gelinin eve girmesi sürecinde çok farklı ve renkli ritüellerin olduğu görülmüştür. Bardak kırma, koyun postuna basma, gelinin kucağına bebek verme, gelinin önüne süpürge koyma âdetleri en yaygın olarak görülenlerdir.

Evlilik sonrasında duvak ve üç günleme âdetleri yapılmaktadır. Duvak âdetinin gelinin bekâret ilanı niteliğinde olduğu tespit edilmiştir. Gerdek gecesi sabahı damadın silah atması da diğer bir kanıt olarak görülmüştür. Üç günleme âdeti, kız evine yapılan ziyarettir. Bu merasim esnasında damat için hayvan kesme, hediye amaçlı meyve ağacı verme gibi âdetlerin yapıldığı tespit edilmiştir.

Öneriler

Çalışmamızın, kültür ögesi olan düğünlerimizin kayıt altına alınmış olması ve yeni nesillere aktarılması konusunda önemli bir kaynak olacağını düşünüyoruz. Görüşmelerde, araştırmanın yürütüldüğü kültüre yabancı insanlara renkli ve ilginç gelebilecek birçok âdetin gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Bu âdetlerin kökenleri ya da nedenleri farklı araştırmaların konusu olabilir. Çalışmada sanayileşme ve buna bağlı olarak ortaya çıkan şehirleşme sürecinden önceki düğünlerde yapılan âdetlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu âdetlerin günümüz düğünleriyle karşılaştırıldığı çalışmalar yapılarak hangi geleneklerin değiştiğinin ya da kaybolduğunun tespitine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Yazarlık Katkısı

“Zonguldak İli Çaycuma Yöresinde Yapılan Evlilik Törenleri” isimli makale iki yazarlı olup birinci yazar çalışmanın konusu, araştırmanın yöntemi, verilerin analizi ve sonuçların oluşturulmasında (%70); ikinci yazar örnekleme ulaşma ve görüşmelerin analizi sürecinde (%30) katkı sağlamıştır.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırmanın yürütülebilmesi için Bartın Üniversitesinden etik kurul izni alınmış ve “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde yer alan tüm kurallara uyulmuştur.

Kurul Adı: Bartın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Karar Tarihi: 12.05.2022

Belge Numarası: 2022-SBB-0152

KAYNAKÇA

- Akyürek, R. (2020). Aydın Yöresi Tahtacılarında Düğün Gelenekleri: Bayrak Dikme-Tapı/Sahabı-Baş Kurbanı-Barışma Yemeği-Ocak Kazma Ritüelleri. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, 0(93), 193-205.
- Apaydın, A. (2020). Zonguldak Şehrinin Kömüre Bağlı Tarihi ve Talihi Üzerine Bir İnceleme. *MT Bilimsel*, 0(18), 1-20.
- Bayram, P. (2013). Nevşehir’in Avanos ilçesi, Uçhisar ve Göreme Beldelerinde Evlilik Merasimleri. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 2(2), 17-37.
- Berber, O. (2009). Türk Kültüründe Eğlence ve Birlik Unsuru Olarak Düğünler. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 0(10), 1-11.
- Çaycuma Kaymakamlığı, (2021). Çaycuma’nın Tarihçesi. <http://www.caycuma.gov.tr/caycumanin-tarihcesi> adresinden 11.09.2021 tarihinde erişildi.
- Diyanet İslam Ansiklopedisi, (1994). Düğün. <https://islamansiklopedisi.org.tr/dugun> adresinden 21.09.2021 tarihinde erişildi.
- Eroğlu, E. ve Sarıca, N. (2012). Midyat Süryanilerinin Düğün Gelenekleri. *Electronic Turkish Studies*, 7(3), 1189-1199.
- Özcan, D. (2016). Uşak Yöresinde Evlilikle İlgili Ritüel ve Büyüsel İçerikli Pratikler. *Tarih Okulu Dergisi*, 9(28), 259-272.
- Şişman, B. (2018). Kentleşmenin Evlilik Âdetlerindeki Değişim Üzerine Etkisi. (Ed.: M. Çakır). *Uluslararası Sosyal & Hukuk Çalışmaları Kongresi International Congress on Social & Legal Studies İçinde* (s. 215-227). İstanbul: Legal Yayıncılık.
- Yakıcı, Ali. (1991). Düğün Kelimesi ve Kültürümüzdeki Yeri Üzerine. *Milli Folklor Dergisi*, 2(11), 33-36.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yiğit, N. H. (2019). Afyonkarahisar İli Pazarağaç Kasabası Düğün Âdetleri. *Journal of International Social Research*, 12(62), 273-282.

SÖZLÜ KAYNAKLAR

Katılımcı	Ad Soyad	Doğum Tarihi	Cinsiyet	Evlilik YAŞI	Yerleşim
K1	Nurten TUNA	1955	Kadın	14	Yakademirciler Köyü
K2	Gülşen GÜNER	1956	Kadın	Hatırlamıyor	Filyos
K3	Firdevs ALKAN	1958	Kadın	15	Camili Köyü
K4	Fatma BAYRAM	1953	Kadın	18	Çorak Köyü
K5	Zeynep AKARCA	1929	Kadın	18	Saltukova
K6	Müzeyyen SARIKAYA	1943	Kadın	15	Güdüllü Köyü
K7	Müzeyyen BİÇER	1952	Kadın	19	Çayır Köyü
K8	Naile KALAYCIOĞLU	1941	Kadın	14	Kalaycıoğlu Köyü
K9	Aişe TOPUZ	1959	Kadın	16	Çaycuma Merkez
K10	Huriye ÜNLÜTÜRK	1937	Kadın	20	Çaycuma Merkez
K11	Kemal KALAYCIOĞLU	1957	Erkek	17	Kalaycıoğlu Köyü
K12	Selahattin İNAM	1949	Erkek	21	Basat Köyü
K13	Necla TETİK	1955	Kadın	12	Saltukova
K14	Mağfer ACAR	1958	Kadın	18	Filyos
K15	Celal ÜNLÜTÜRK	1945	Erkek	16	Çaycuma Merkez
K16	Behiye ORAL	1941	Kadın	17	Saltukova

K17	Nazife ÇITAK	1947	Kadın	15	Çukurören Köyü
K18	Şengül KÖR	1943	Kadın	17	Çaycuma Merkez
K19	Yüksel TOPUZ	1960	Erkek	19	Taşcılı Köyü
K20	Ayşe KALAYCIOĞLU	1945	Kadın	19	Kalaycıoğlu Köyü
K21	Bayram KALAYCIOĞLU	1949	Erkek	18	Kalaycıoğlu Köyü
K22	Gülay CEYLAN	1963	Kadın	Bekâr	Dereli Köyü
K23	Nihal CEYLAN	1959	Kadın	Bekâr	Dereli Köyü
K24	Zuhal CEYLAN	1958	Kadın	Bekâr	Dereli Köyü
K25	Şadiye KARADAYI	1961	Kadın	Bekâr	Saltukova

EK-1**GÖRÜŞME SORULARI**

Bu çalışmanın amacı Çaycuma yöresinde gerçekleştirilmiş evlilik törenlerini ve bu törenlerde gerçekleştirilen âdetleri ortaya koymaktır. Sizlere sadece bu amaca yönelik sorular yönelteceğiz. Cevap vermek istemediğiniz soruları geçebilir ya da istediğiniz zaman görüşmeyi sonlandırabilirsiniz. Görüşmeleri kayıt altına alıp tekrar onayınıza sunacağız. Cevaplarınız sadece bu çalışma kapsamında kullanılacaktır. Kişisel veriler gizli kalacaktır.

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Doğum Yılı	Cinsiyet	Evlilik Yaşı

Görüşme Soruları**Evlilik Öncesi**

- 1.Eşinizle tanışmanız nasıl gerçekleşmiştir?
- 2.Kız alma/verme belli çevreden mi yapılıyor? (Aynı köy, aynı sülale gibi)
- 3.Kız isteme merasimi nasıl yapılır? (Kimler katılır, neler konuşulur gibi)
- 4.Düğünlerin yapıldığı/yapılmadığı zamanlar?

Evlilik Süreci

- 1.Düğün kaç gün sürmektedir?
- 2.Düğünlerde ikram edilen yiyecek içecekler nelerdir?
- 3.Düğünlerde giyilen kıyafetler nelerdir?
- 4.Düğünlerde kullanılan çalgı/müzikler nelerdir?
5. Düğün günleri yapılan âdetler nelerdir?

Evlilik Sonrası

- 1.Düğün sonrası yapılan özel âdetler nelerdir?